

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 290

1 Δεκεμβρίου 2010

Προσφυγή στίς πηγές

Η δίψα γιά ὀλοένα καί περισσότερο ἐμπλουτισμένη εὐμάρεια-κυρί-
αρχη σήμερα-στηλώνει τό βλέμμα στήν «αὔριο» καί σχεδιάζει τήν
ταχύτερη ἐξέλιξη τῆς τεχνολογίας, τή σοφότερη ὀργάνωση τῶν
οἰκονομικῶν μηχανισμῶν, τή δυναμικότερη εἰσβολή στίς ἀγορές
τῶν ἀγαθῶν καί, πρό πάντων, τήν ἐπιτυχέστερη διακίνηση καί
διαπλοκή στό γήπεδο τῆς ὑπεραυξημένης καί παγκοσμιοποιημένης κυριαρ-
χίας ἢ τυραννίας.

Τό ὄραμα γιά ὑπέρβαση τῶν σκοτεινῶν, πολιτιστικῶν ρηγματώσεων τῆς
ἐποχῆς μας-ἀνησυχία καί δίψα καρδιάς-δέν ἀφήνεται σέ ἐφησυχασμό.
Καί ὁ ἀγώνας γιά ἀνάπλαση τῆς κοινωνίας τῆς ἀγάπης καί γιά ἀπόσβεση τῶν
ἐγγραφῶν τῆς μοναξιάς καί τῆς κατάθλιψης (ὅπου ὑπάρχει καί ὅσο ὑπάρχει),
ἀπλώνεται σέ διαστάσεις οἰκουμενικές καί σέ ἐντάσεις ἐκρηκτικές. Μελετάει
μέ προσοχή τίς καθημερινές ἐγγραφές τῆς σύγχρονης περιπέτειας. Ἀλλά,
ταυτόχρονα, σκύβει, μέ ἐρευνητικό ἐνδιαφέρον στίς ἱστορικές πηγές. Στίς
πρωτογενεῖς διατυπώσεις καί διαστρωματώσεις τῶν κοινωνικῶν ἰδεολογιῶν.
Στά ἀπομνημονεύματα τῶν καυτῶν καί ἐξοντωτικῶν ἀντιπαραθέσεων. Καί-
παράλληλα-στίς προσωπικές ἐμπειρίες τῶν προγόνων μας, πού διασώζουν

καί ἀναζωογονοῦν ὅλο τό φάσμα τῶν ἐναλλαγῶν, τῶν θετικῶν ἢ τῶν ἀρνητικῶν, τῶν ἐξοντωτικῶν ἢ τῶν ἀγαπητικῶν, πού χαράχτηκαν στίς στροφές τῆς παγκόσμιας ἱστορίας.

Ἐνα πρῶτο διαφωτιστικό στοιχεῖο, πού μᾶς κληροδοτεῖ ἡ καθολική ἱστορική βίβλος καί οἱ ἐπιλεκτικές ἐμπειρίες τῶν προγόνων μας, εἶναι ἡ ἀπάνθρωπη διάκριση καί κλιμάκωση τῶν ὑπάρξεων σέ ἐλεύθερους καί σέ δούλους. Οἱ ἐλεύθεροι, οἱ πρὸνχοντες, οἱ κάτοχοι τῶν ὑψηλῶν διακρίσεων τῆς γνώσης, τῆς τέχνης καί τῆς διπλωματίας, ἀνακηρύσσονται ἡγετικές προσωπικότητες. Διαχειρίζονται τό θησαυρό τῆς γνώσης καί τῆς ὕλης. Καί γυρίζουν πλάτη περιφρόνησης στίς ἀδύναμες μάζες. Ὅσο βαθιὰ, στά χρονικά μήκη τῆς ἱστορίας, κί ἂν προωθήσεις τήν ἔρευνα, θά συναντήσεις τό ἴδιο φαινόμενο. Ἀκόμα καί στίς προοδευμένες πολιτιστικά ὁμάδες τῆς ἀρχαιότητας, στίς κοινωνίες, πού σχεδιάζαν καί οἰκοδομοῦσαν τίς Πυραμίδες ἢ τόν Παρθενῶνα, ἡ τομή τῆς ἀνθρώπινης μάζας ἦταν βαθιὰ καί τό χάσμα ἀδιαπέραστο. Οἱ ἐλεύθεροι, οἱ πρὸνχοντες, εἶχαν-μόνοι αὐτοί-τό δικαίωμα τοῦ λόγου στίς συνάξεις τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, τό προνόμιο τῆς ψήφου καί, ἀκόμα, τή δύναμη νά ἐκμεταλλεύονται τόν ἀφόρητο κάματο τῶν ὑποταγμένων σ' αὐτούς δούλων, γιά νά πολλαπλασιάζουν τόν πλοῦτο τους καί νά εὐρύνουν τήν εὐμάρειά τους. Οἱ συνθῆκες, ὅπως μᾶς τίς περιγράφουν τά κείμενα τῶν ἱστορικῶν καί ὅπως μᾶς τίς ἀποκαλύπτουν οἱ σκαπάνες τῶν ἀρχαιολόγων, ἦταν τραγικές. Μά κανένας δέν εἶχε τό δικαίωμα νά ἀντιδράσει δυναμικά καί νά προσπαθήσει νά ἀνατρέψει τήν κατεστημένη τάξη.

Ἐνα δεῦτερο πακέτο ἱστορικῆς κληρονομιάς, ἰδιότυπο καί χαρισματικό, μᾶς τό ἐμπιστεύεται ἡ ἐκκλησιαστική μας ἱστορία. Εἶναι τό χρονικό, πού ζωντανεῖ ἀδιάκοπα τήν ἀγαπητική παρουσία τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου στή γῆ μας, τίς Θεϊκές διδαχές Του, τή σταυρωμένη Ἀγάπη Του, τά γεγονότα τοῦ Γολγοθά, πού μιλοῦν στίς καρδιές μας καί διαμορφώνουν τό ἀδελφικό, κοινωνικό μας ἦθος.

Ἡ μεγάλη ἀξία, στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί στήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ὑπαρξη, ἡ προικισμένη μέ τό νοῦ, μέ τήν ἐλευθερία καί μέ τό προνόμιο νά προσδιορίζει ὑπεύθυνα τοὺς βηματισμούς της, ἀλλά καί νά βιώνει τίς συνέπειες τῶν προσωπικῶν ἐπιλογῶν της. Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, πού μοχθεῖ, πάσχει, χαίρεται ἢ ἀπογοστεύεται, κατά τή διαδρομή τοῦ βίου, ἀλλά ὁδεύει, πάντοτε, κάτω ἀπό τή σκέπη τῆς Θείας Ἀγάπης. Καί, ὅταν συνειδητοποιεῖ τό μεγαλεῖο της καί τήν ἀποστολή της, γεμάτη φῶς καί ἔμπνευση, συναδελφώνεται μέ τοὺς συνοδοιπόρους της

Χαμηλοί παράφωνοι τόνοι

Αέν γνωρίζω, ἂν ἐνημερωθήκατε... Στὶς ἀρχές τοῦ Ὀκτώβρη, ἀπὸ τὶς 5 ἴσαμε τὶς 8 τοῦ μήνα, πραγματοποιήθηκε στὴν Ἑλλάδα μας ἓνα γεγονός μείζονος ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας. Τὸ μεγάλο Σῶμα τῶν Μητροπολιτῶν, ἡ «Ἱεραρχία

τῆς Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», πού-καθ' ὑπόθεση-διαποιμαίνει, μέ διάκριση καὶ μέ πιστότητα στὴν ἀποστολική καὶ στὴν πατερική μας παράδοση, τὸ εὐσεβές πλήρωμα καὶ ἀντιμετωπίζει-καὶ πάλι καθ' ὑπόθεση-μέ χειρισμούς διάφανους, τοὺς κοι-

ἀγωνιστές καὶ οἰκοδομεῖ τὴν κοινωνία, πού ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος, τὴν ὀνομάζει Σῶμα Χριστοῦ. «Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» (Α' Κορινθ. ιβ' 27).

Στό χρονικό τῆς Ἐκκλησίας ἱστορεῖται, μέ σεβασμό καὶ μέ εὐπρέπεια τὸ ἄνοιγμα τῆς καρδιάς καὶ ἡ ἐπίπονη ὕφανση τῆς ἀδελφωσύνης. Γυρίζοντας τὰ φύλλα καὶ μελετώντας τὶς διδασχές καὶ τὶς συμπεριφορές, μετᾶμε τὸν παλμό τῆς κοινωνικῆς σύμπνοιας, τὴ χαρά τῆς φιλίας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεργατικότητας. Καί, ἀντίστοιχα, διεξερχόμαστε τὴν ἐννοιολογική διαφορὰ καὶ τὴν πρακτική ἀνομοιογένεια τῆς ἐκούσιας, ἀδελφικῆς συστέγασης τῶν ὑπάρξεων, εἰκόνων καὶ τέκνων τοῦ Θεοῦ, στὴν ἐκκλησιαστικὴ οἰκογένεια, ἀπὸ τὶς θανατηφόρες ἀναμετρήσεις τῶν κοινωνικῶν παρατάξεων, πού δὲν καταλήγουν ποτέ σέ ἐνότητα καὶ δὲν καταξιώνουν τὴν ἀγάπη.

Αναψηλαφώντας τὸ δίπτυχο τῶν γνώσεών μας καὶ τῶν ἐμπειριῶν μας, ὀπλιζόμαστε μέ τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν εὐχέρεια νὰ ψαύουμε, ἐρευνητικά, τὶς ἀνοιχτές, σύγχρονες, πληγές, νὰ μελετοῦμε, προσεκτικά καὶ μέ ἐπίγνωση εὐθύνης, τὰ συμπτώματα, καί-ἐλεύθερα-νὰ ἀξιοποιοῦμε τὴν πολύτιμη ἐμπειρία τῶν ἀγίων μας, τῶν πατέρων μας καὶ ἀδελφῶν μας, γιὰ νὰ ξεπεράσουμε τὸ χάος τῶν διακρίσεων καὶ τῶν φονικῶν ἀναμετρήσεων καὶ νὰ ἐνταχτοῦμε, μέ μιά ψυχὴ καὶ μέ μιά καρδιά, στὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης.

νωνικούς κυματισμούς της έπικαιρότητας, συγκεντρώθηκε στη θεσμοθετημένη έτήσια Συνέλευσή της. Καί, συγκλονισμένη(!!!) από την άσταμάτητη, θρηνώδη κραυγή των λαϊκών στρωμάτων, άπλωσε στην τράπεζα της Συνοδικής μελέτης καί της χρεωστικής ανάλυσης την άφόρητη άγωνία του ποιμνίου της καί τόν πηγαίο στεναγμό του. Άσχολήθηκε, σέ «πλάτος καί βάθος», μέ τίς συμπληγάδες της διογκωμένης οίκονομικής κρίσης, πού καθημερινά περισφίγγει καί καταπιέζει τόν έλλαδικό χώρο, βγάζει στό περιθώριο της άνεργίας φτωχούς βιοπαλαιστές, στερεϊ τό ψωμί από την άθωά νεότητα, έγκαταλείπει άπροσάτευστα τά κουρασμένα γηραιά.

Κάποιοι, από την κοινωνία των Έλλήνων πολιτών, έθισμένοι στόν πικρόχολο αντίλογο, γύρισαν τίς πλάτες στη δημόσια προβολή του Συνοδικού, πατρικού ένδιαφέροντος. Καί άφέθηκαν νά άναμασούν την πικρία τους καί την αίχμηρή διαλεκτική τους, πού μεθοδικά-στοχεύει στην άποδόμηση των στηλωμάτων της έκκλησιαστικής κοινωνίας της άγάπης καί στην άπόσβεση της έλπίδας από τή χάρτα των ύπαρξιακών όραμάτων.

Οί πιστοί, οί άνθρωποι, πού άκουμπουν τό αύτί καί την καρδιά στό Γολγοθά της μεγάλης Θυσίας

του Θεανθρώπου Κυρίου μας καί στό δοξολογικό άνασασμό της άπέραντης στρατιάς των άγίων μας, στάθηκαν προσεκτικοί, γιά νά περιμαζέψουν τά άνθη της διδαχής καί γιά νά έμβαθύνουν στά μηνύματα της ποιμαντικής άγάπης.

Οί Συνεδριάσεις του Άνώτατου Συνοδικού Σώματος κράτησαν τέσσερις μόλις μέρες. Σέ χρονικό διάστημα όχι έπαρκές γιά την παρουσίαση καί την άνάλυση της σύγχρονης τραγικής περιπέτειας του έλληνικού λαού, γιά τή διερεύνηση καί την έπισήμανση των εύθυνων καί γιά τή χάραξη ενός προγράμματος ποιμαντικής συμπαράστασης καί διακονίας στίς καταπονημένες καί καταπτοημένες ύπάρξεις.

Η όρμητική, ή καταλυτική καταιγίδα της έσχατης φτώχειας, ό βρόχος της ύπερχρέωσης του κοινού, κρατικού ταμείου καί των μικρών βαλαντίων των βιοπαλαιστών Έλλήνων καί ή πηχτή σκοτεινιά, πού πνίγει την προσδοκία μιās άλλαγής, άπασχόλησαν τούς Πατέρες καί Ποιμένες της Έκκλησίας της Έλλάδος μόνο από την Τρίτη μέρα της Έβδομάδας, Ίσαμε την Παρασκευή. Καί τή ροή των συζητήσεων, συχνά, τή διέκοπτε ή συνειρμική ή καί ή βίαιη παρέκκλιση του διαλόγου σέ άλλα πλέγματα έρωτημάτων καί άγκαθιών. Η σήμανση λήξης της Συνέ-

λευσης της Ίεραρχίας δέ σηματοδότησε καί τήν παύση τῶν κυματισμῶν τῆς ἐλεύθερης κοινῆς γνώμης, πού, θετικά ἢ ἀρνητικά, πρόσθεσε τή δική της κρίση καί τήν προσωπική της σφραγίδα στή συγκεκριμένη σελίδα τῆς σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

Ἀπό τή δική μου σκοπιά, ὡς ἀνταπόκριση στό ἐπισκοπικό μου χρέος, καί ὡς κατάθεση τῆς προσωπικῆς μου ἀγωνίας, θά χαράξω καί θά παραδώσω στούς συνειρουργούς μου καί στή διευρυμένη αὐλή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος ἓνα μικρό πῖνακα ἐκτιμήσεων καί παρατηρήσεων. Ἄν κάποιοι τόν βροῦν περιττό ἢ ἐνοχλητικό, ἄς τόν διαγράψουν. Ἄν τόν ἀποδεχτοῦν ὡς κατάθεση καρδιᾶς καί ἀγωνία ἐπισκοπικῆς συνείδησης, ἄς κάνουν τόν κόπο νά ἐπεξεργαστοῦν, πλατύτερα καί βαθύτερα, τούς προβληματισμούς καί ἄς καταθέσουν τό μόχθο τους στήν κοινή τράπεζα τῶν ἐξαγιασμένων ἐμπειριῶν καί τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης.

1. Κατά τήν ἐναρκτήρια Συνεδρίαση τῆς Ίεραρχίας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος, μέ συμπυκνωμένο λόγο, παρουσίασε τό ἀποκλειστικό θέμα, πού εἶχε ὀρίστεῖ νά ἀπασχολήσῃ τό Ἱεραρχικό Σῶμα. Τή βαθειά καί καταλυτική

οἰκονομική κρίση, πού ξέσπασε ἀπροσδόκητα καί συνταράσσει, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, τή σύγχρονη ἐλληνική κοινωνία.

Μεταξύ ἄλλων, εἶπε: «Ἡ παροῦσα Σύνοδος τῆς Ίεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας συνέρχεται σέ μία χρονική στιγμή πού ἡ Πατρίδα μας ἀλλά καί ἡ παγκόσμια κοινότητα βρίσκονται στό μέσον μᾶς ἀπό τίς σοβαρότερες κρίσεις τῶν νεότερων χρόνων. Ἡ προσωπική μου ἐκτίμηση εἶναι ὅτι ἔχουμε ἀπόλυτο καθῆκον καί ὑποχρέωση νά ἀσχοληθοῦμε μέ τό ἐν λόγω ζήτημα, γιά λόγους πρωτίστως ποιμαντικούς καί θεολογικούς, ἀλλά καί κοινωνικούς καί πρακτικούς. Οἱ δύσκολες ἡμέρες, πού διέρχεται ὁ τόπος μας, καλοῦν τήν Ἐκκλησία νά καταστήσῃ ἐμφανῆ τήν προφητική διάσταση τῆς ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι παρουσίας Της στή ζωή τοῦ κόσμου. Οἱ καιροί μᾶς καλοῦν νά ἀρθρώσουμε λόγο οὐσιαστικό, νά διεισδύσουμε στά βαθύτερα καί οὐσιωδέστερα τῆς κρίσεως καί, ἀκόμη, νά ἐξετάσουμε πῶς μποροῦμε νά συμβάλουμε στήν ὑπερβάσῃ της».

Στή συνέχεια, ὁ Προκαθήμενος, Πρόεδρος, παρουσίασε τούς δύο εἰσηγητές Μητροπολίτες, τόν Σισανίου καί Σιατίστης Παῦλο, πού ἀνέλαβε νά ἐπισημάνῃ τήν ἔκταση, τήν ποιότητα καί τίς συνέπειες τῆς οἰκονομικῆς κρίσης καί τόν Δημητριάδος Ἰγνάτιο, πού ἐπι-

φορτίστηκε νά εισηγηθεῖ μιά πρώτη χάραξη τοῦ χρέους τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τήν παροῦσα κρίσιμη ἱστορική φάση καί, στή συνέχεια, ἕνα πρῶτο σχεδιασμό δραστηριοτήτων τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων καί τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Ἡ πρώτη ἐκτίμηση εἶναι, ὅτι καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί οἱ δύο εισηγητές Μητροπολίτες, μέ σοβαρότητα, μέ δέος καί μέ ποιμαντική εὐαισθησία ἄνοιξαν, στή Συνοδική τράπεζα τῆς μελέτης καί τοῦ προγραμματισμοῦ, τό βαρὺ φάκελλο τῆς χρεωκοπίας τῶν σύγχρονων πολιτιστικῶν σχημάτων, τῆς χυδαίας ἀλλοτρίωσης καί διαφθορᾶς.

Ὡστόσο, καθὼς ἀποδεικνύουν οἱ πλατειασμένοι διάλογοι καί ἀντίλογοι, οἱ εἰσφορές ἄσχετων ἀπόψεων καί προτάσεων, ἡ ἐκτός τοῦ περιβάλλου τῆς σημερινῆς δυσπραγίας διακίνηση σημαίων προσωπικῆς διαφήμισης, τό Κυβερνεῖο τοῦ σκάφους δέν κατάφερε νά κρατήσῃ σταθερά τό τιμόνι. Ἡ στόχευση τοῦ Συνοδικοῦ διαλόγου παραχαράχτηκε. Ἡ Θεολογική καί ἡ ἐκκλησιολογική σαφήνεια ἐπικαλύφθηκαν μέ λεκτικά φούμαρα προχειρότητας. Καί ἡ ἔκβαση τῆς συζήτησης ἦταν ἕνα ἄνοιγμα καί μιά περιπλάνηση στό χάος.

2. Τό ἐπίσημο ἀνακοινωθέν, πού συντάχτηκε καί παραδόθηκε στό δημοσιογραφικό καί ἠλεκτρονικό κύκλωμα τῆς ἐνημέρωσης, εἶναι ἕνα κείμενο γενικόλογο, ἀσαφές, δίχως πνοή ποιμαντικῆς ἀμεσότητας καί ἀγιοπνευματικῆς ἐπιφώτισης, λόγος ἐκ τοῦ μακρόθεν, πού δέν ἐμπνέει, δέν στρατεύει σέ πνευματική ἄσκηση, δέν ἐπανασυνδέει τίς ἀπομονωμένες καί ἀπελπισμένες ὑπάρξεις στό Δεῖπνο τῆς Εὐχαριστίας καί στήν κοινὴ εὐωχία τῆς ἀγάπης.

Οἱ Συνοδικοί πατέρες, μέ τό ἀνακοινωθέν τους, διακηρύττουν, ὅτι ἡ οἰκονομική κρίση εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς καί τῆς ἠθικῆς κρίσης. Ἀλλά δέν τό ἀποσαφηνίζουν αὐτό καί δέν τό ἀναλύουν.

Γράφουν:

Μελέτησε "τά αἷτια τῆς συγχρόνου ποικιλομόρφου κρίσεως" καί προβληματίσθηκε σχετικά μέ τίς δυνατότητες συμβολῆς στήν ἀντιμετώπισή της μέ ἀφετηρία τό δεδομένο-καί συγχρόνως ζητούμενο-"Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐλπίδα καί ἐνότητα τῆς κοινωνίας καί ὡς νοηματοδότηση τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου..."

Ἡ οἰκονομική κρίση εἶναι τό ὁρατό ἀποτέλεσμα τῆς γενικῆς ἠθικῆς καί πνευματικῆς κρίσεως. Ταυτοχρόνως, ἐγινε φανερό, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει τό χρέος καί τή δύναμη ὅτι νά στηρίξει τόν λαό μας στά

προβλήματά του, νά καλλιεργήσει τήν ἐλπίδα καί νά σταθεῖ ἄμεσα καί οὐσιαστικά στό πλευρό κάθε ἐμπερίστατου καί δοκιμαζόμενου ἀδελφοῦ μας ἀνεξαρτήτως χρώματος, γλώσσας, θρησκείας καί πολιτισμοῦ...

Ἡ μόνη ἔξοδος ἀπό τό ἀδιέξοδο εἶναι ἡ ἀλλαγὴ αὐτῆς τῆς νοοτροπίας. Εἶναι καιρός μετανοίας γιὰ ὅλους μας. Ὁ λαός μας ζοῦσε καί ζεῖ, ἐμπνεονόταν καί θά ἐμπνέεται ἀπό τήν πίστη του στόν Χριστό καί διδάχθηκε ἀπό τήν Ἐκκλησίαν πῶς νά μετακινεῖται ἀπό τήν δουλεία τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ στήν ἐλευθερία τοῦ "Ἐμεῖς", ἀπό τή σκλαβιά τοῦ καταναλωτισμοῦ στή χαρά τῆς δημιουργίας καί τῆς προσφορᾶς.

Αὐτό τό ἦθος ἐκφράζει μέ λόγια καί ἔργα ἡ Ἐκκλησία καί μέσα σέ αὐτά τά πλαίσια μέ ἀνύστακτο καί στοργικό ἐνδιαφέρον μελετᾷ μέ σοβαρότητα καί ὑπευθυνότητα, ζητήματα πού ἐνδέχεται νά κρύβουν κινδύνους ἀλλοιώσεων καί ἀλλοτριώσεων τῆς πίστewος ἢ τῆς ἐθνικῆς καί κοινωνικῆς μας ζωῆς, ὅπως ἡ κάρτα τοῦ πολίτη...».

3. Εἶναι αὐτόδηλο, ὅτι ἡ ἀνακοίνωση αὐτῆς τῆς Ἱεραρχίας, εἶναι ἰσχνή καί πεζή, δίχως τό ἔμπονο σκίρτημα τῆς καρδιάς, δίχως τό σοφό καί διακριτικό ἄγγιγμα τῆς ἐκτροχιασμένης κοινωνικῆς καί

πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης, δίχως τό ἀπαραίτητο ἐρμηνευτικό καί διαφωτιστικό σχόλιο, πού θά μποροῦσε νά ἀποσαφηνίσει τή μορφή, τήν ποιότητα καί τή λειτουργικότητα τῆς σημερινῆς πνευματικῆς κρίσης καί τῆς ἠθικῆς ἀλλοτρίωσης, πού εὐτέλισε τίς θεμελιακές ἀξίες τῆς ζωῆς, θόλωσε τό νοῦ μας καί μᾶς ἔσυρε στή βαρβαρότητα.

Τῇ σημειῶνω μέ πολλή λύπη καί τό ἐμπιστεύομαι στούς ἀγαπητούς ἀναγνώστες μου καί-γιατί ὄχι-καί στούς ἀδελφούς μου καί συνιεράρχες μου, οἱ ἐμπειρίες, πού διαδέχτηκαν τήν ἀνάγνωση αὐτοῦ τοῦ ἀνακοινωθέντος, ἦταν ἡ βαθύτατη λύπη καί τό ἀθεράπευτο πένθος. Δέν εἶδα σέ κανένα ἀπό τοὺς πίνακες τῆς ἐνημέρωσης, μιὰ φράση ἀποδοχῆς αὐτοῦ τοῦ Ἱεραρχικοῦ ἀνακοινωθέντος, ἓνα σχόλιο ἐπικυρωτικό ἢ ἓνα ἄρθρο, πού νά τό ἀναλύει καί νά τό προβάλλει, ὡς τῇ μόνη σοφῇ χειραγωγία ἀπό τή βαθειά, ἐξουθενωτική καταχνιά στήν ἀνακαινισμένη, ὀλοφώτεινη πραγματικότητα.

Ἡ Συνοδική ἀνακοίνωση περπάτησε βιαστικά πάνω στά φιλά γράμματα τῶν ἐφημερίδων, προβλήθηκε, σέ κλάσμα χρόνου καί ἀπαξιωτικά, πάνω στίς φωτισμένες τηλεοπτικές ὁθόνες καί ἀφέθηκε νά βυθιστεῖ στό σκοτάδι

τῆς περιφρόνησης.

Μέ τίς συνθήκες τίς σημερινές, πού ἀπωθοῦν τήν Ἐκκλησία ἔξω ἀπό τό πλατύ γήπεδο τῆς κοινωνικῆς ἀθλήσης καί ἐγκλωβίζουν τοὺς λειτουργοὺς Της στό περιθώριο τῆς σιωπῆς, ὁ Συνοδικός λόγος, γιά νά ξεπεράσει τὰ φράγματα καί νά δονήσῃ τίς συνειδήσεις, ἔπρεπε νά ἔχει ἄρθρωση σφιχτή καί διαλεκτική πειστική. Νά λάμπει σέ καθαρότητα. Νά ἀντικατοπτρίζει τίς σύγχρονες ἀγωνίες. Νά ἀποκρίνεται μέ σαφήνεια.

Καί κάτι παραπάνω. Ἡ Συνοδική ἀπόφαση καί ἀπόφανση, σάν ἐκκλησιαστικός λόγος, σέ πατρική προσέγγιση τοῦ ποιμνίου, δέν μπορεῖ νά εἶναι στεγνή διαπίστωση καί, ἐκ τοῦ μακρόθεν, ἐπιμέτρηση ξένων εὐθυνῶν. Πρέπει νά διαποτίζεται μέ τό δάκρυ τῆς συντριβῆς τῶν ποιμένων. Μέ τήν ἐξομολογητική ἀναγνώριση τῶν λαθεμένων προσωπικῶν ἢ Συνοδικῶν ἐπιλογῶν καί μέ τή θαρρετή ἀνάληψη ὅλων τῶν ἐνδοεκκλησιαστικῶν εὐθυνῶν.

Οἱ ποιμένες, οἱ διάδοχοι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, δέν εἶναι ἐξουσιοδοτημένοι νά μιλοῦν *ex cathedra* ἀπόλυτης ἀναμαρτησίας καί ἐξουσίας καί νά διδάσκουν ἢ νά ἐπιτιμοῦν δίχως νά καταθέτουν ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου καί τό δικό τους θυμίαμα τῆς μετάνοιας καί τήν προσωπική τους

ἱκεσία: «...Κατά τό πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τό ἀνόμμημά μου...».

Σ' αὐτό τό κλίμα τῆς μετάνοιας καί τῆς συντριβῆς, τῶν ποιμένων καί πατέρων, ἔχει νόημα καί δύναμη ἡ τίμια, ἡ ἀπαλλαγμένη ἀπό φοβικά σύνδρομα ἢ ἀπό ἰδιοτελεῖς σκοπιμότητες, παρουσίαση στό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα τῆς σύγχρονης πραγματικότητας. Τῆς ἔλλειψης τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς. Τῆς διαπιστωμένης καί διακηρυγμένης διαφθορᾶς. Τῆς ὑποτίμησης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τῶν ὁραμάτων του καί τῆς ἐλευθερίας του. Τῆς σκληρῆς ἐκμετάλλευσης. Τοῦ πλουτισμοῦ τῶν λίγων καί τῆς ἔσχατης φτώχειας τῶν πολλῶν.

Κάνοντας μιά τίμια τέτοια ἀνάλυση ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (δίχως νά ἐξαιρέσει, κατά τή σήμανση τῶν ἐνόχων, τόν ἑαυτό της), θά εἶχε τό δικαίωμα καί ὅλο τό θάρρος, νά ἀνοίξει τή Βίβλο τῶν Θείων μηνυμάτων καί νά ἐνσταλάξει στίς καρδιές τήν παρηγοριά καί τήν ἐλπίδα. Νά σηματοδοτήσῃ καί νά ἱστορήσῃ τήν κοινωνία τῆς ἀγάπης, πού βιώνεται καί θερμαίνεται ἀδιάκοπα ἀπό τή σταυρωμένη Ἀγάπη τοῦ θεανθρώπου Κυρίου μας. Καί νά δώσει μιά πνοή θάρρους καί ἀγωνιστικότητας σ' ὅλους ἐκείνους, πού σιτίζονται μέ τό ψωμί τῆς ἀπόγνωσης καί

περπατοῦν στήν ἔρημο τῆς ἀπόλυτης μοναξιάς.

Μέ τήν ἴδια πνευματική ἐξάρτηση καί μέ τό ἴδιο ταπεινό φρόνημα, θά μπορούσαν ὁ Συνοδικός λόγος καί ἡ Συνοδική διδασχά νά ἀπευθυνθοῦν στή σύγχρονη διανόηση καί στή σύγχρονη πολιτική ἐξουσία καί νά ὑπομνήσουν πολιτιστικές παραμέτρους, πού ἀναδύονται ὁλοκάθαρως ἀπό τό Εὐαγγέλιο Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ἀπό τή μακρότατη, καταξιωμένη ἐκκλησιαστική ἐμπειρία, ἱκανές νά καθάρουν τό σύγχρονο πνευματικό καί ἠθικό βουρκο καί νά νοηματίσουν τά ὁράματα καί τούς μόχθους τῆς καθεμιᾶς ὑπαρξης.

«Οὐδέν ἄνθρωπος καί μέγα ἄνθρωπος. ἐάν πρὸς τὴν φύσιν μόνον ἀποβλέψῃς, τό μηδέν καί τοῦ μηδενὸς ἄξιος, ἐάν δέ πρὸς τὴν τιμὴν ἣν ἐτιμήθῃ, μέγα ἄνθρωπος» (Γρηγόριος Νύσσης, Περί τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως).

4. Ἡ ἀπρονοησία καί τό ἀτύχημα ἦταν, ὅτι τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας (σημείωσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος-πρόεδρος) ἐξάπόλυσε τό ἀνακωνθέν της πρὸς κάθε κατεύθυνση, χωρὶς νά τό συμπληρώσει καί νά τό ὁλοκληρώσει μέ τὴν ἐντιμὴ ἀναγνώριση τῶν δικῶν της εὐθυνῶν. Χωρὶς νά ὁμολογήσει, ὅτι καί ἐμεῖς, οἱ πατέρες καί διδάσκαλοι, «ἡμάρ-

τομεν, ἡνομήσαμεν, ἡδικήσαμεν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, οὐδέ συνετηρήσαμεν, οὐδέ ἐποιήσαμεν καθά ὁ Κύριος ἐνετείλατο ἡμῖν» καί ὅτι, μέ τίς ἐκκοσμηκευμένες συμπεριφορές μας, δίνουμε ἀφορμές νά αὐτομολοῦν οἱ προβληματισμένες ὑπάρξεις στήν αὐλή τῆς ἐγωκεντρικότητας, τῆς ἀκόρεστης εὐμάρειας καί τῆς εὐρηματικῆς διαφθορᾶς.

Ποιὸς δέ γνωρίζει, ὅτι ἡ ὁποιαδήποτε ἀναφορά-κατὰ τοὺς ἔσχατους τούτους καιροὺς-στά πρόσωπα καί στίς ἐνασχολήσεις τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας συνοδεύεται μέ ἀποκαλύψεις εἰδεχθῶν σκανδάλων καί μέ σχολιασμούς, πού καταβρwmίζουν τίς σελίδες τῆς ἱστορίας; Οἱ Συνοδικοί παράγοντες, μέ μιά τεχνητή, ἐντελῶς πλασματική, ἀναβάθμιση τῆς κοινωνικῆς παρουσίας τους καί τοῦ ἔργου τους, στρέφου τό δοξαστικό θυμιατήριό στά πρόσωπά τους καί ἱκανοποιοῦν τὴ φιλοπρωτεία τους. Καί ἡ πλατεία θάλασσα τῆς λαϊκῆς ἀνησυχίας, μαζεῦει, ἀπὸ τίς κρυφές γωνιές καί ἀπὸ τὰ πεζοδρόμια, τὰ μαντάτα τῆς διαφθορᾶς καί τὰ χρησιμοποιεῖ, σάν κόπανο διαμαρτυρίας καί ἀφύπνισης, μέ τὴν ἐλπίδα πὼς κάποτε, σύντομα ἢ ἀργά, θά ξυπνήσουν οἱ ἔνοχοι καί θά βάλουν μετάνοια.

5. Μέσα σ' αυτό τό σκιερό κλίμα άσυμμετρίας λόγων καί άποφάσεων, βρέθηκε, έμβόλιμη, ή πρόταση γιά άγορά νέου πακέτου μετοχών της Έθνικης Τράπεζας.

Έκτός ήμερήσιας διάταξης καί πρίν έκδιπλωθοῦν οί άπόψεις καί οί προτάσεις τών δυό είσηγητών Μητροπολιτών, γιά τήν πνευματική όριοθέτηση της καταλυτικής οίκονομικής κρίσης, προβλήθηκε, επίμονο, τό αίτημα τοῦ προέδρου της «Έκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας Οίκονομικών» (Ε.Κ.Υ.Ο.) νά μετάσχει ή Έκκλησία της Ελλάδος στην αύξηση τοῦ μετοχικού κεφαλαίου της Έθνικης Τράπεζας.

Τό επίσημο άνακοινωθέν ένημερώνει:

«*Η Έραρχία όμόφωνα άποφάσισε, ή Έκκλησία της Ελλάδος νά άσκήσει τό δικαίωμά της καί νά συμμετάσχει στην αύξηση τοῦ Μετοχικού Κεφαλαίου στην Έθνική Τράπεζα διά δανεισμοῦ, ώστε νά διασφαλίσει καί νά συνεχίσει τήν κοινωνική διάσταση της διακονίας της καί συμβάλει συγχρόνως στην άναπτυξιακή προσπάθεια της Χώρας.*

Τό άνακοινωθέν, όπως μέ τήν πρώτη ματιά διαπιστώνει ό άναγνώστης, είναι άσαφές καί προβληματικό.

α) Η Έκκλησία της Ελλάδος, ως ένας άπό τούς βασικούς μετόχους της Έθνικης Τράπεζας, έχει

τό δικαίωμα, νά μετάσχει στην αύξηση τοῦ κεφαλαίου της. Άλλά ή ραγδαία έλάττωση τών εισοδημάτων της, δέν της έξασφαλίζει αυτή τήν εύχέρεια. Καί, προκειμένου νά άγοράσει νέες μετοχές, άποφάσισε νά καταφύγει σέ δανεισμό. Καί, μετά άπό τό όμόφωνο «ναί» τών μελών της Έραρχίας, πήρε δάνειο 27 έκατομμυρίων Εύρώ άπό τό Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, γιά νά άγοράσει τίς μετοχές.

β) Τό δάνειο αυτό θά έπιβαρυνθεϊ μέ τόκους ενός έκατομμυρίου καί τό σύνολο τοῦ ποσοῦ, πού θά πληρώσει ή Έκκλησία, θά σκαλώσει στά 28 έκατομμύρια Εύρώ.

γ) Δηλώνεται στό άνακοινωθέν, ότι μέ τήν άγορά, διά δανεισμοῦ, νέων μετοχών, ή Έκκλησία διασφαλίζει «*τήν κοινωνική διάσταση της διακονίας της*» καί, ταυτόχρονα, «*συμβάλει στην άναπτυξιακή προσπάθεια της Χώρας.*

Ό πρώτος στόχος, ή διεύρυνση τοῦ κοινωνικοῦ έργου της Έκκλησίας, δέν ύπηρετεϊται καθόλου μέ τή σύναψη νέου δανείου καί, μάλιστα, όχι γιά τήν κάλυψη προγραμμάτων άνακούφησης τών έμπερίστατων οίκογενειών, αλλά γιά τήν άγορά μετοχών.

Άν ή Έραρχία συγκλονιζόταν άπό τήν άγωνία καί τό κλάμα τών πεινασμένων καί άρρωστων παιδιών της καί διαπίστωνε, ότι τά δικά της ταμεία είναι κενά, θά

έδικαιοῦτο νά συνάψει τό δάνειο τῶν 27 ἑκατομμυρίων Εὐρό, ἔστω καί ἂν αὐτό ἐπιβαρυνόταν μέ τήν προσθήκη τῶν τόκων. Καί θά μποροῦσε, μοιράζοντάς τα σέ 54 μικρές καί φτωχές Μητροπολιτικές περιφέρειες, νά σφουγγίσει τά δάκρυα καί νά δώσει φῶς ἐλπίδας στό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, πού βολοδέρνει μέσα στή βαριά σκοτεινιά.

Τώρα, τά χρήματα μπῆκαν στά χρηματοκιβώτια τῆς Τράπεζας καί ἡ Ἐκκλησία θησαύρισε τά χαρτιά, τίς μετοχές, πού θυμίζουν τό ἀσήκωτο χρέος Της, στά δικά Της χρηματοκιβώτια.

δ) Ἡ προσθήκη τοῦ δεύτερου στόχου, τῆς συμβολῆς στήν ἀνάπτυξη, αὐξάνει τόν προβληματισμό καί τίς ἀντιδράσεις τοῦ κάθε ἀναγνώστη.

Ἡ πρόθεση τῆς Τράπεζας, πού κίνησε τή διαδικασία αὐξησης τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου της, ἦταν νά διευρύνει τή ρευστότητά της. Νά αὐξήσει τό ἀποθεματικό της. Καί νά ἀποκτήσει τήν εὐχέρεια δανεισμοῦ.

Πρόδηλο, ὅτι ἡ εὐχέρεια αὐτή δέ θά ἐξυπηρετήσει καί δέ θά θεραπεύσει τά πεινασμένα πλήθη. Ὅλοι αὐτοί οἱ ἀδελφοί μας, μή ἔχοντας τήν ἀντοχή νά φορτωθοῦν τήν ἔντοκη πληρωμή ἐνός δανείου, δέ θά τολμήσουν μηδέ νά πλησιάσουν τήν πόρτα τῆς Τράπεζας. Θά

ἐπωφεληθοῦν, ὅμως, οἱ προύχοντες καί, περιφρονώντας τό στεναγμό καί τό δάκρυ τῶν πεινασμένων, θά πάρουν τήν εἰσφορά τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά βελτιώσουν καί νά αὐξήσουν τίς ἐπιχειρήσεις τους καί τήν κερδοφορία τους.

Χαμηλοί οἱ τόνοι κατά τίς συνεδριάσεις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Παράφωνοι οἱ τόνοι τῆς Θεολογικῆς καί Ἱεροκανονικῆς ἀκρίβειας, τῆς ἐπισκοπικῆς εὐσυνειδησίας, τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀξιότητας.

Ἄραγε, θά ἐγγίσει τίς καρδιές ἡ νότα τῆς μετάνοιας;

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

ΔΥΟ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΥΟ ΣΤΑΘΜΑ

Ο ά παραθέσουμε σήμερα δύο δικαστικές εκκλησιαστικές περιπτώσεις. Όμοιες κατά τό τυπικό αντικείμενο. Έντελως όμως διάφορες κατά τό ύποκείμενο. Ή πρώτη αφορά στόν πρώην Μητροπολίτη κ. Παντελεήμονα. Καί ή δεύτερη αναφέρεται σ' ένα σύγχρονο άγιο Έπίσκοπο, τόν μακαριστό Γέροντα Μητροπολίτη Λαρίσης κυρό Θεολόγο.

1. Ο πρώτος, μετά δύο καταδικαστικές ποινικές αποφάσεις του Έφετείου, ή μία σέ κάθειρξη οκτώ έτών καί ή άλλη σέ κάθειρξη έξι έτών, κρίθηκε, κατ' έπικύρωση τής δεύτερης έφετειακής απόφασης, τελικά καί άμετάκλητα από τό Άνώτατο Δικαστήριο, τόν Άρειο Πάγο, ως ένοχος γιά τό σοβαρό κακούργημα τής ύπεξαίρεσης σημαντικού χρηματικού ποσού από Ί. Μονή τής δικαιοδοσίας του. Μετά τήν άμετάκλητη αυτή ποινική καταδίκη, ή όποία ανακοινώθηκε κατά νόμο στήν Έκκλησία, τό Πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο, ενεργώντας, ειδικά σ' αυτή τήν περίπτωση, όχι ως δικαστήριο μέ δικαιοδοτική κρίση, αλλά ως συλλογικό διοικητικό όργανο (βλ. πλούσια νομολογία ΣτΕ), άπήγγειλε άπλως, κατά-δέ-

σμια-ένέργεια, μέ διαπιστωτική ύποχρεωτική διοικητική πράξη, σέ συμμόρφωση μέ τή ρητή έπιταγή του άρθρου 160 του ν. 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων», τήν καθάιρεση του καταδικασθέντος Μητροπολίτη καί τόν μετάγαγε στήν τάξη των μοναχών. Ή πράξη αυτή τής καθάιρεσης κατά τό άρθ. 160 δέν ήταν απόφαση δικαστηρίου, αλλά διαπιστωτική διοικ. πράξη. Έπομένως, κατά τής πράξης αυτής δέν μπορούσε νά άσκηθεί «ΠΑΡΑΔΕΚΤΩΣ» ούτε έφεση στό Δευτεροβάθμιο Ε.Δ. (τήν όποία άλλωστε ούτε καί ό ίδιος άσκησε μέσα στή νόμιμη προθεσμία), ούτε, κατά μείζονα λόγο, προσφυγή «έκκλητου» ενώπιον του Πατριαρχείου, γιά τόν ιδιαίτερο μάλιστα λόγο, ότι «τό έκκλητον» προβλέπεται μόνο από τόν Κ.Χ.Ε.Ε. (άρθ. 44 παράγ. 2) γιά τά κανονικά παραπτώματα των Άρχιερέων, πού έκδικάζονται καί κινούνται αύστηρώς στά πλαίσια τής εκκλησιαστικής δίκης.

Ο καθαιρεθείς Μητροπολίτης δέν άσκησε μέν έφεση, προσέφυγε όμως ενώπιον του Πατριαρχείου μέ «έκκλητον προσφυγήν». Τό Πατριαρχείο, προδήλως άβάσιμα, παρέπεμψε τήν ύπόθε-

ση στην Ἑλλαδική Ἐκκλησία, μέ τήν «ὑπόδειξη» νά κριθεῖ ἀπό τό Δευτεροβάθμιο Ε.Δ. Καί τότε μόνο, μετά δέκα περίπου μήνες καί μετά μακρό χρόνο ἀπό τήν ἄσκηση τῆς «ἐκκλητικῆς προσφυγῆς», ὁ καταδικασθεὶς πρῶην Μητροπολίτης κατέθεσε ἔφεση κατά τῆς καθαιρετικῆς διαπιστωτικῆς πράξης τοῦ Πρωτοβάθμιου Ε.Δ.

Ἐδῶ παρατηροῦμε τοῦτο τό παράδοξο καί ἰδιαίτερα ἐντυπωσιακό. Ἡ Σύνοδος «ἁμελητί»! συγκρότησε Δευτεροβάθμιο Δικαστήριον καί «ἁμέσως»! διαβίβασε σ' αὐτό τήν ἔφεση τοῦ πρῶην Μητροπολίτη. Τό δικαστήριον αὐτό ἀπέρριψε, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, καί ἐπιβεβλημένο κατά νόμο, τήν ἔφεση μέ κύρια αἰτιολογία «ὡς ἀπαράδέκτως ὑποβληθεῖσα» καί μέ τήν πρόσθετη ἐπικουρική «ὡς ἐκπρόθεσμη».

Ἐπισημαίνουμε ἐδῶ καί κρατοῦμε στά ὑπόψη μας τή συνοδική σπουδή γιά τή συγκρότηση τοῦ Δευτεροβαθμίου Ε.Δ. καί τήν ἄμεση διαβίβαση σ' αὐτό τῆς ἀπαράδεκτῆς, ἄλλως ἐκπρόθεσμῆς, ἔφεσης.

2. Ἡ δεύτερη περίπτωση ἀναφέρεται στό Μητροπολίτη Λαρίσης, τό μακαριστό Γέροντα Θεολόγο, ὁ ὁποῖος ἀντάλλαξε τήν ἅγια βιοτή του, τό ἀκέραιο ἐκκλησιαστικό του φρόνημα καί τήν αὐστηρή καί μέ προσωπικές θυσιές ἀφοσίωσή του στήν κανονική ἐκκλησιαστική τάξη, καί ὅχι μόνο γι' αὐτά, μέ πέντε (τό «πέντε», ἀριθμητικῶς καί ὀλογράφως) βαρυτάτες ἐκκλησιαστικές ποινές, χωρίς νά τοῦ ἀποδοθεῖ κανένα κανονικό παράπτωμα, χωρίς δίκη, χωρίς ἀπολογία. Ἡ μοναδική περίπτωση

πού παραπέμφθηκε σέ Ε.Δ. ἦταν ἐκείνη πού κατέληξε τό 1993 στήν ἐπιβολή τῆς δεκαετοῦς ἀργίας (!!), μόνο καί μόνο γιατί συμμορφώθηκε σέ πληθώρα δικαστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου (Σ.τ.Ε.), οἱ ὁποῖες ἐπέβαλλαν στήν Ἐκκλησία, μέσα στά πλαίσια τῆς ἀπόλυτῆς δικαστικῆς του δικαιοδοσίας, πλήρη ὑπακοή στό Σύνταγμα καί στούς νόμους τοῦ κράτους, ὑποχρέωση, ἄλλωστε, τήν ὁποία ρητῶς ἀναλαμβάνουν οἱ Ἀρχιερεῖς μας δίδοντας τή διαβεβαίωση κατά τήν ἀνάληψη τῶν ποιμαντικῶν τους καθηκόντων.

Τί νά πεῖ κανεῖς γιά τή διεξαγωγή αὐτῆς τῆς δίκης. Ἐρυθρία καί ἡ γραφίδα μπροστά στά ὅσα συνέβησαν. Ἡ ἀνάκριση δέν εἶχε κἄν περαιωθεῖ, εἶχε ἀπλῶς διακοπεῖ καί ἔπρεπε νά συνεχισθεῖ πρό τῆς δίκης (βλ. καί πρακτικό διακοπῆς). Τό Ἐκ. Δ/ριο ἀδιαφόρησε πλήρως. Ὁ ἐγκαλούμενος Μητροπολίτης Θεολόγος τήν ἡμέρα τῆς δίκης ἦταν ἀσθενής μέ πολύ ὑψηλό πυρετό, πού εἶχε ἐπηρεάσει σοβαρά τήν ἀκοή του καί ζήτησε ἀναβολή ὀλίγων ἡμερῶν. Δέν τοῦ δόθηκε ὁμως. Τά ὅσα περαιτέρω συνέβησαν στή δίκη τά ἀποδίδουν ἀνάγλυφα καί χαρακτηριστικά οἱ ἀνακοινώσεις δύο συνέδρων Μητροπολιτῶν. Ἡ πρώτη, τοῦ τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος καί μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος δήλωσε «Ἀποτελεῖ παρωδία δίκης. Δέν μετέχω, ἀπλῶς παραμένω νά παρακολουθῶ τά συμβαίνοντα». Καί ἡ δεύτερη τοῦ τότε Μητροπολίτη Πειραιῶς Καλλινίκου, ὁ ὁποῖος δήλωσε τή δεύτερη ἡμέρα τῆς δίκης: «Ἡ περαιτέρω παραμονή μου

στήν αίθουσα αποτελεί μαρτύριο και για τό λόγο αυτό ἀποχωρῶ». Καί τό σπουδαιότερο. Ὁ ἀρμόδιος Εἰσαγγελέας Ἀθηνῶν, μετά προκαταρκτική δικαστική ἔρευνα, ἄσκησε ποινική δίωξη κατά τῶν μελῶν τοῦ Ε.Δ. γιά παράβαση καθηκόντων, ὅπως αὐτά ὑπαγορεύονταν ἀπό τοὺς ἴδιους τοὺς ἐκκλησιαστικούς νόμους. Μπορεῖ νά ὑπάρξει πιό κραυγαλέα ἀπόδειξη γιά ὅσα ἔλαβαν χώρα σ' αὐτή τήν «παρωδία» δίκης;

Ἡ ἀπόφαση ἐκδόθηκε, ὅπως ἐκδόθηκε, καί ἐπιβλήθηκε μ' αὐτή στό μακαριστό Θεολόγο ἡ ποινή τῆς ἀργίας τῶν δέκα ἐτών!! Ὁ Γέροντας ἄσκησε ἀμέσως ἔφεση κατά τῆς θλιβερῆς αὐτῆς ἀπόφασης στό Δευτεροβάθμιο Ε.Δ., ὅπως αὐτό ρητά προβλέπεται ἀπό τίς διατάξεις τοῦ νόμου 5383/1932 «Περί Ε.Δ.». Καί εὐλόγα θά διερωτᾶται κανεῖς. Τί ἀπέγινε τελικά; Ποιά ἦταν ἡ ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς νομοτύπως ἀσκηθείσης ἔφεσης; Καί ἡ ἀπάντηση εἶναι τούτη. Ἀπόφαση ἐπὶ τῆς ἔφεσης, μέχρι σήμερα, πού σύρονται αὐτές οἱ γραμμές καί συμπληρώθηκαν ἤδη δέκα ἐπτά (!) ἔτη ἀπό τήν ἐπιβολή τῆς ποινῆς, δέν ὑπάρχει. Καί δέν ὑπάρχει, γιατί οὐδέποτε ἡ ὑπόθεση τῆς ἀργίας τοῦ Δεσπότη ἔφθασε στό Δευτεροβάθμιο Ε.Δ. Καί δέν ἔφθασε, γιατί ἔτσι τό θέλησε ἡ τότε ἐκκλησιαστική διοίκηση, φοβούμενη τό ἀποτέλεσμα.

Καί γιά περισσότερες «κατατοπιστικές» πληροφορίες ἀναδημοσιεύουμε σήμερα παλαιότερο ἄρθρο τῆς περιοδικῆς μας ἐκδόσης, πού δημοσιεύθηκε μέ τή συμπλήρωση «τεσσάρων ἐτῶν!!» ἀπό τήν, κατά τό ἔτος 1996, κρί-

ση τοῦ μακαριστοῦ αὐτοῦ Ἱεράρχη.

“ΕΡΩΤΗΜΑ ΧΩΡΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ”

Ἐρωτοῦμε καί πάλι καί θά ἐπιμείνουμε στό ἐρώτημά μας αὐτό, ἀφοῦ δέν πήραμε ποτέ μιὰ ὑπεύθυνη ἀπάντηση γιά ἓνα τόσο σοβαρό θέμα, πού σημάδεψε χαρακτηριστικά τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας κατά τήν προηγούμενη δεκαετία.

Τί ἀπέγινε ἡ ἔφεση τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, πού Τοῦ ἐπέβαλε τόν Ἰανουάριο τοῦ 1993 τήν ποινή τῆς 10ετοῦς ἀργίας μετά ἀπό μιὰ «παρωδία» δίκης; Καί ὁ χαρακτηρισμός αὐτός δέν εἶναι δικός μας, ἀνήκει στόν ἴδιο τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, τότε Σύεδρο Μητροπολίτη Δημητριάδος.

Ἐκδόθηκε ἀπόφαση; Ἐπαυσε ἡ ἐκκλησιαστική δίκη; Ἡ μήπως εἶχε ἄλλη κατάληξη; Ἀλλά γιά νά γίνουν αὐτά ἔπρεπε, κατά τήν αὐστηρῶς ὀριζόμενη ἐκκλησιαστική τάξη, νά συνέλθει τό Δευτεροβάθμιο Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριον, καί αὐτό, ὡς μόνο ἀρμόδιο, νά κρίνει καί νά ἀποφασίσαι ἐπὶ τῆς, κατά πάντα νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως κατατεθείσης, ἐφέσεως. Κάτι τέτοιο ὅμως, ἔξ' ὅσων γνωρίζουμε, δέν ἔγινε μέχρι σήμερα, ἐνῶ πλησιάζουμε ἤδη στή συμπλήρωση τῆς δεκαετίας. Καί πρέπει ἐδῶ νά λεχθεῖ ὅτι κανένα ἄλλο ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶχε ἀρμοδιότητα νά κρίνει ἐπὶ τῆς ἐφέσεως.

Συνεπῶς ἡ ἔφεση βρίσκεται κάπου πεταμένη καί παραμελημένη σέ κάποιο συρτάρι τῶν Συνοδικῶν Γρα-

φρείων. Καί ἐρωτᾶται: Ἐτοι ἀντιλαμβάνεται ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας καί τό νομικό της περιβάλλον τό σεβασμό στή νομιμότητα, πράγμα τό ὁποῖο ἀξιώνει ἐπίμονα ἀπό τήν Πολιτεία μέ τήν εὐκαιρία τοῦ ἀνακύψαντος θέματος γιά τίς ἀστυνομικές ταυτότητες;

Θά θέλαμε ἐπάνω στό θέμα αὐτό νά ἔχουμε τή «σημερινή» θέση τοῦ Μακαριωτάτου, καθώς καί τοῦ ἐπ' ἐσχάτων λαλίστατου σέ θέματα νομιμότητας Μητροπολίτη πρῶν Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, πού διετέλεσε κατά τήν κρίσιμη ὀκταετῇ αὐτή περίοδο ἀρκετές φορές μέλος τῶν Συνοδικῶν ὀργάνων.

Καί τότε μέν πού ἐπιβλήθηκε ἡ ποινή αὐτή ἀπό ἓνα εὐκαιριακό Συνοδικό Δικαστήριο, κατά τῶν μελῶν τοῦ ὁποίου εἶχε ἀσκηθεῖ ἀπό τήν ἀρμόδια εἰσαγγελική ἀρχή ποινική δίωξη γιά πολλές παραβιάσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου, δέν διενοεῖτο κανεῖς ὅτι μποροῦσε νά συγκληθεῖ ἀπό τόν τότε Ἀρχιεπίσκοπο τό Δευτεροβάθμιο Ε.Δ. πρό τοῦ ἐνδεχόμενου κινδύνου ἀνατροπῆς τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. Σήμερα ὅμως, μέ τή νέα ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν τέτοιοι φόβοι καί ἐνδοιασμοί; Ἡ, μήπως, παρεμποδίζουν τήν ἐξέλιξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς δίκης κάποιες ἄλλες σκο-

πιμότητες;

Ἐπιτατική λοιπόν καθίσταται ἡ ἄμεση σύγκληση τοῦ ἀποκλειστικά ἀρμόδιου Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου, γιά νά κρίνει καί νά ἀποφασίσει, ἔστω καί μέ τόσο μεγάλη καθυστέρηση, ἐπὶ τῆς ἐκκρεμοῦς ἀκόμη ἐφέσεως τοῦ μακαριστοῦ Θεολόγου κατά τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀρχίας, πού ὑπῆρξε τό προϊόν μιᾶς δίκης, τήν ὁποία ὁ μέν σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος χαρακτήρισε τότε ὡς «παρωδία», ὁ δέ ἀρμόδιος εἰσαγγελέας, ἀσκώντας ποινική δίωξη κατά τῶν Συνέδρων Ἱεραρχῶν, θεώρησε ὡς «παράνομη».

Αὐτές οἱ ἐπισημάνσεις γράφονται μέ βαθύ σεβασμό στή μνήμη τοῦ ἁγίου Γέροντα, μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως τεσσάρων ἐτῶν ἀπό τήν κοίμησή Του».

Ἄς συγκρίνει ὁ καθένας τίς δύο αὐτές περιπτώσεις καί κατά τό ἀντικείμενο καί κατά τίς συμπεριφορές καί ἐνέργειες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης καί κατά τή σπουδή τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργάνων. Καί ἡ ἐξαγωγή τῶν συμπερασμάτων ἀπό αὐτή τή σύγκριση ἔρχεται εὐκόλα καί ἀβίαστα.

Ὁ Σχολιαστής

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιᾶ γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr

Καυτή άπορία

Στήν έφημερίδα "τό Βήμα" τής 10ης Οκτωβρίου πέρασε μιά άπρόσμενη είδηση:

"Από τόν Ίανουάριο θά ξεκινήσουν οί διαδικασίες γιά τή νομοθετική κατοχύρωση τής συμβίωσης όμόφυλων ζευγαριών. Η νομοπαρασκευαστική έπιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης γιά τόν έκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου, λειτουργεί ήδη από τό καλοκαίρι καί από τήν Πρωτοχρονιά του 2011 αναμένεται νά ασχοληθεί μέ ζητήματα πού άφορούν τή συμβίωση όμόφυλων ζευγαριών".

Από ό,τι βλέπετε, μάς περιμένει μιά μεγάλη πρόοδος(!!!) στό διαβολικό άγώνισμα του έκχυδαΐσμου του οικογενειακού δεσμού.

Πλήθη λαού, πού άναθέτουν τίς συνειδησιακές άγωνίες τους στό ήγητικά στελέχη τής Έκκλησίας καί άναζητούν άγωνιστική σημαία στό παράθυρα των Συνοδικών διαβουλευσεων, περιμένουν νά άκούσουν από εκεί τά μηνύματα τής ευπρέπειας καί τίς διδαχές του έξαγιασμένου ήθους. Τί σκέπτονται καί τί λένε οί πατέρες;

Πρός τό παρόν, δέν άκούστηκε ότι ή Σύνοδος συζήτησε τό θέμα.

Έμεις, πιό άμεσα καί πιό έναγωνία, θά ρωτήσουμε τους δυό στενούς καί όμόψυχους φίλους καί συγκυρίαρχους του Συνοδικού προεδρείου, τόν Ζακύνθου Χρυσόστομο καί τόν Αθηνών Ιερώνυμο: Άγιοι πατέρες, πώς άξιολογεΐτε τήν πρωτάκουστη αυτή ύπουργική πρωτοβουλία καί πώς μεθοδεύετε τήν αντίδρασή σας ή τήν ανταπόκρισή σας;

Τά μπαλάκια των Έπιτροπών

Κατά τή Συνέλευση τής Ιεραρχίας, πού πραγματοποιήθηκε τόν περασμένο Οκτώβριο, έγινε ένα παράξενο παιχνίδι μέ τήν αναδιάρθρωση των Συνοδικών Έπιτροπών.

Ίσαμε τόν περασμένο Οκτώβριο, λειτουργούσαν συνολικά είκοσιεπτά Έπιτροπές. Οί δώδεκα, έξαρτημένες άμεσα από

τή Συνοδική διοίκηση, άποτελούν τους επί μέρους κλάδους τής Συνοδικής διοίκησης. Οί άλλες δεκαπέντε, έπιτροπές μελέτης καί κατάρτισης εισηγητικών προτάσεων, έξυπηρετούν τους Συνοδικούς Συνέδρους στην προσπάθειά τους νά άποκρυσταλλώσουν γνώμη καί νά κατευθύνουν τήν ψήφο τους.

Κατά τή Συνεδρίαση του Οκτωβρίου έκδηλώθηκε τυφώνας. Πολλές Έπιτροπές καταργήθηκαν. Καί άλλες, έντελώς διαφορετικών προορισμών, θεσπίστηκαν καί εγκαινιάστηκαν.

Τί θά γίνει, ίσαμε την έπόμενη χρονιά, κανένας δέν ξέρει. Θά άνοιξει ό όρίζοντας; Θά ξεμυτίσει ό πρόεδρος των δυό Συνοδικών Σωμάτων, κ. Ιερώνυμος στό άγωνιστικό προεδρικό βήμα, γιά νά δώσει πνοή καί κατεύθυνση στόν κληρο καί στό λαό; Η θά συνεχίσει νά κρύβεται πίσω από τόν μπερντέ τής "ευπρεπούς σιωπής" αφήνοντας τήν έπαλη του άγώνα στην ιδιορρυθμία τής αυτοπροβαλλόμενης φωνασκίας, πού κραυγάζει καί επιτίθεται στους έξω από τήν έλληνική επικράτεια καί λουφάζει "σεμνοπρεπώς", όταν στή δημοσιότητα παρελαύνουν οί άθλιότητες των μιτροφόρων συναδέλφων της;